

I sammanhang med anmälan härom får Riksdagen anhålla att bestämmelserna i kongl. kungörelsen huru i vissa fall skall förfaras med böter, som ådömts svarandepart för uteblifvande från underrätt, den 8 december 1882 måtte förklaras ega tillämpning äfven å böter, ådömda enligt förestående lag.

Stockholm den 8 maj 1889.

Med undersåtlig vördnad.

N:o 49.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 8 maj 1889.
— — — — Andra Kammaren den 8 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående behörighet för svensk domstol att upptaga vissa mål mot utländsk man.

(Lagutskottets utlåtande n:o 52.)

Till Konungen.

I 10 kap. 1 § rättegångsbalken stadgas, att utländsk man må sökas i ort inom riket, der han anträffas. Vid den lifliga samfärdsel, som numera eger rum med utlandet och som medfört, att främmande magters undersåtar till stort antal för obestämd tid vistas i riket, kunna ju rätts-

tvister mellan utländska män och landets egna invånare lätt nog uppstå; men om en utländsk man begifver sig ur riket, innan han hunnit med stämningen anträffas, är efter vår nuvarande lagstiftning hvarje möjlighet hans motpart betagen att få tvisten pröfvad af våra egna domstolar, äfven om utländingen här i landet qvarlemnad egendom, för hvilken han ju likväl fortfarande kräfvat och åtnjuter lagens skydd. Oafsedt de olägenheter, som alltid lära vara oskiljaktiga från rättegångs förande i utlandet — man skall för advokat, som i de flesta fall ej torde förstå vårt språk, klargöra tvistens uppkomst och sammanhang; ofta påfordras dryga förskottsafgifter för rättegångskostnad; vid stora afstånd kunna fatalier lätt försummas, m. m. — kan det ju inträffa, att, när man genom dom i utlandet fått sin fordran faststald, nya svårigheter uppstå att få domen exeqverad.

På sålunda anförda skäl har Riksdagen, hos hvilken framställning i ämnet skett, ansett önskvärdt, att i vår lagstiftning infördes en allmän bestämmelse, hvarigenom möjliggjordes att instämma utländsk man till svensk domstol, äfven om han icke anträffas inom riket. Så väl lagkommitténs och den äldre lagberedningens förslag till rättegångsbalk som ock åtskilliga främmande lagstiftningar och lagförslag innehålla stadganden, som kunna tjena till ledning vid utarbetande af ett förslag i nämnda syfte.

Hvad beträffar den enligt 1734 års lag hos oss gällande bestämmelsen, att utländsk man må sökas der han anträffas, synes det icke fullt klart, huruvida lagstiftaren afsett, att denna bestämmelse skall gälla i andra fall, än då krafvet grundas på en inom riket åtagen förbindelse. En uttrycklig utsträckning af detta stadgande äfven till sådana förbindelser, som utländsk man utom riket iklädt sig till svensk man, synes dock vara af nutidens lifligare internationella samfärdsel påkallad.

Riksdagen har redan i det föregående uttalat sin åsigt om önskvärdheten af en bestämmelse, hvarigenom utländsk man, äfven om han ej kan i riket anträffas, må kunna på grund af en mot svensk man åtagen förbindelse stämmas till svensk domstol. I detta fall synes man dock böra för bestämmelsens tillämplighet fordra, att förbindelsen åtagits inom riket.

I fråga om den svenska domstol, vid hvilken målet i sist omnämnda fall bör anhängiggöras, anser sig Riksdagen för närvarande icke böra uttala någon bestämd mening, utan har Riksdagen ansett tjenligast att frågan i hela sin omfattning öfverlemnas till Eders Kongl. Maj:ts

pröfning, på det att en allsidig utredning af densamma må kunna verkställas.

Riksdagen får därför anhålla, det täcktes Eders Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådana lagbestämmelser, att utländsk man, som vare sig inom eller utom riket iklädt sig förmögenhetsrättsliga förbindelser till svensk man, må, när han här i riket kan anträffas, sökas å den ort, samt att, äfven om utländsk man icke här i riket anträffas, han dock må på grund af förbindelser af nyssberörda beskaffenhet, dem han här i riket åtagit sig mot svensk man, stämmas till den svenska domstol, som kan finnas lämplig.

Stockholm den 8 maj 1889.

Med undersåtlig vördnad.